

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 541/2014/ES

2014 m. balandžio 16 d.

kuriuo nustatoma kosmoso stebėjimo ir sekimo rėmimo programa

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 189 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) savo 2011 m. balandžio 4 d. komunikate „Piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimas“ Komisija pabrėžė, kad pasidalijamoji kompetencija kosmoso srityje, Sąjungai suteikta Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), yra neatsiejama nuo tvirtesnės partnerystės su valstybėmis narėmis. Komisija taip pat pabrėžė, kad visi nauji veiksmai turi būti grindžiami turimais ištekliais ir bendru naujų išteklių poreikiu nustatymu;
- (2) 2008 m. rugsėjo 26 d. rezoliucijoje „Europos kosminės erdvės politikos plėtojimas“ ⁽³⁾ Taryba priminė, kad kosminiai įrenginiai tapo labai svarbūs mūsų ekonomikai ir jų saugumas turi būti užtikrintas. Ji pabrėžė, kad „Europa turi plėtoti pajėgumus Europos kosminės erdvės infrastruktūrai ir kosminių šiuokšlių kiekiui stebėti ir prižiūrėti, pirmiausia remiantis nacionaliniu ir europiniu turtu ir pasinaudojant santykiškai, kuriuos galima užmegzti su kitomis šalimis partnerėmis, ir jų pajėgumais“;
- (3) 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliucijoje „Pasauliniai uždaviniai: visapusiškai pasinaudoti Europos kosminių sistemų teikiama galimybe“ Taryba pripažįsta, kad ateityje bus reikalingi Europos veikla grindžiami informuotumo apie padėtį kosmose (toliau – SSA) pajėgumai, kad būtų plėtojami ir panaudojami turimi nacionaliniai ir europiniai civiliniai bei kariniai įrenginiai, ir ragina Komisiją ir Tarybą pasiūlyti valdymo schemą ir duomenų politiką, kurios valstybėms narėms sudarys sąlygas prisidėti panaudojant savo atitinkamus nacionalinius pajėgumus laikantis taikomų saugumo reikalavimų bei taisyklių. Ji taip pat prašė „visų Europos institucinių subjektų išnagrinėti tinkamas priemones“, kurios būtų grindžiamos nustatytais civiliniais ir kariniais naudotojų reikalavimais, kurias taikant būtų naudojamos atitinkamais įrenginiais laikantis taikomų saugumo reikalavimų ir kuriose būtų panaudoti Europos kosmoso agentūros (toliau – EKA) SSA parengiamosios programos rezultatai;
- (4) 2011 m. gegužės 31 d. Tarybos išvadose dėl Komisijos komunikato „Piliečiams naudingos Europos Sąjungos kosmoso strategijos rengimas“ ir 2011 m. gruodžio 6 d. Tarybos rezoliucijoje „Gairės dėl kosmoso pridėtinės vertės ir naudos Europos piliečių saugumui“ ⁽⁴⁾ dar kartą pabrėžta, kad „reikia veiksmingų SSA pajėgumų kaip veiklos Europos lygiu“, o Sąjunga paraginta „kuo plačiau naudotis turimais įrenginiais, kompetencija ir gebėjimais,

⁽¹⁾ OL C 327, 2013 11 12, p. 38.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 2 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL C 268, 2008 10 23, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 377, 2011 12 23, p. 1.

kurie jau egzistuoja arba yra plėtojami valstybėse narėse, Europos lygiu ir atitinkamais atvejais tarptautiniu lygiu“. Pripažindama tokios sistemos dvejopo naudojimo pobūdį ir atsižvelgdama į jos ypatingus saugumo aspektus, Taryba paragino Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (toliau – EIVT), glaudžiai bendradarbiaujant su EKA ir valstybėmis narėmis, kurioms priklauso tokie įrenginiai ir kurios turi pajėgumų, ir konsultuojantis su visais susijusiais subjektais pateikti pasiūlymų dėl tų įrenginių ir pajėgumų visapusiško naudojimo siekiant plėtoti SSA pajėgumus, grindžiamus veikla Europos lygiu, ir todėl nustatyti tinkamą valdymo ir duomenų apsaugos politiką, atsižvelgiant į didelį SSA duomenų slaptumą;

- (5) paprastai SSA apima tris pagrindines sritis, t. y. kosmoso stebėjimo ir sekimo (toliau – SST), orų stebėsenos ir prognozės iš kosmoso ir arti Žemės skriejančių objektų. Tose srityse vykdoma veikla siekiama apsaugoti infrastruktūrą kosmose ir nuo kosmoso. Šiuo sprendimu, kuris taikomas SST, turėtų būti skatinama sinergija šiose srityse;
- (6) siekdama, kad būtų sumažinta susidūrimų rizika, Sąjunga taip pat siektų sinergijos su kosminių šiukšlių aktyvaus šalinimo ir pasyvinių priemonių iniciatyvomis, kaip antai EKA plėtojama iniciatyva;
- (7) kosminės šiukšlės tapo didele grėsme kosmoso srities veiklos saugumui, saugai ir tvarumui. Todėl reikėtų įsteigti SST rėmimo programą, kad būtų padedama rengti ir teikti kosminių objektų stebėjimo ir priežiūros paslaugas siekiant apsaugoti erdvėlaivius nuo per susidūrimus ir dėl kosminių šiukšlių daugėjimo patiriamos žalos, taip pat siekiant numatyti trajektorijas ir pakartotinio patekimo kelius, kad Vyriausybės ir civilinės saugos tarnybos būtų kuo geriau informuotos apie nevaldomo pakartotinio išties erdvėlaivių ar kosminių šiukšlių patekimo į Žemės atmosferą atvejus;
- (8) SST rėmimo programa turėtų būti padedama užtikrinti ilgalaikį Europos ir nacionalinės kosmoso infrastruktūros, įrenginių ir paslaugų, kurios yra itin svarbios Europos ekonomikos, visuomenės ir piliečių saugai, prieinamumą;
- (9) SST paslaugų teikimas bus naudingas visiems viešiesiems ir privatiems kosmoso infrastruktūros operatoriams, įskaitant Sąjungą, atsižvelgiant į Sąjungos atsakomybę, susijusią su Sąjungos kosmoso srities programomis, visų pirma Europos palydovinės navigacijos programomis „Galileo“ ir EGNOS, nustatytomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1285/2013 ⁽¹⁾, taip pat Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 377/2014 ⁽²⁾ nustatyta programa „Copernicus“. Ankstyvi perspėjimai apie nevaldomą pakartotinį patekimą ir duomenys apie numatytą poveikio vietą ir laiką taip pat bus naudingi už civilinę saugą atsakingoms nacionalinėms valdžios institucijoms. Be to, tos paslaugos taip pat gali dominti kitus naudotojus, pavyzdžiui, privačius draudikus, kad jie galėtų nustatyti galimą atsakomybę už palydovo eksploatavimo laikotarpiu įvykstančius susidūrimus. Ilgainiui taip pat turėtų būti numatyta laisvai prieinama visuomenės informavimo apie kosmoso objektus, skriejančius Žemės orbitoje, paslauga, kuria būtų galima naudotis pakartotinai;
- (10) SST paslaugomis turėtų būti papildoma su kosmoso infrastruktūros apsauga susijusi mokslinių tyrimų veikla, vykdoma pagal „Horizontas 2020“, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013 ⁽³⁾, Sąjungos pavyzdinės programos kosmoso srityje – „Copernicus“ ir „Galileo“, Europos skaitmeninės darbotvarkės iniciatyva, nurodyta 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“, kitos telekomunikacijų infrastruktūros, kuriomis padedama įgyvendinti informacinės visuomenės ir su saugumu susijusias iniciatyvas, taip pat EKA veikla;
- (11) SST rėmimo programa turėtų būti padedama užtikrinti, kad kosminė erdvė būtų naudojama ir tyrinėjama taikiais tikslais;
- (12) SST rėmimo programoje turėtų būti atsižvelgiama į bendradarbiavimą su tarptautiniais partneriais, visų pirma Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir kitomis trečiosiomis šalimis, visų pirma siekiant išvengti susidūrimų kosmose ir užkirsti kelią kosminių šiukšlių daugėjimui. Be to, ja turėtų būti papildytos esamos mažinimo priemonės, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų kosminių šiukšlių kiekio mažinimo gairės, arba kitos iniciatyvos, siekiant užtikrinti veiklos kosminėje erdvėje saugą, saugumą ir tvarumą. Ji taip pat turėtų būti suderinama su Sąjungos pasiūlymu dėl Tarptautinio veiklos kosmoso erdvėje elgesio kodekso;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1285/2013 dėl Europos palydovinės navigacijos sistemų įdiegimo ir eksploatavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 876/2002 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 683/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 377/2014, kuriuo nustatoma programa „Copernicus“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 911/2010 (OL L 122, 2014 4 24, p. 44).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- (13) SST rėmimo programą turėtų sudaryti tinklų kūrimas ir nacionalinių SST įrenginių naudojimas SST paslaugoms teikti. Kai bus pasiektas šis tikslas, turėtų būti skatinama kurti naujus jutiklius arba tobulinti esamus valstybių narių eksploatuojamus jutiklius;
- (14) Komisija ir pagal šį sprendimą įsteigtas SST konsorciumas, glaudžiai bendradarbiaudami su EKA ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgdami į savo atitinkamą kompetenciją, turėtų toliau vesti techninio pobūdžio SST dialogus su strateginiais partneriais;
- (15) civiliniai ir kariniai SSA naudotojų poreikiai nustatyti patvirtintame Komisijos tarnybų darbiname dokumente „Europos informuotumo apie padėtį kosmose aukšto lygio civiliniai ir kariniai naudotojų poreikiai“. SST paslaugų teikimas turėtų būti orientuotas į civilinius naudotojo poreikius. Tik kariniams tikslams šis sprendimas neturėtų būti taikomas. Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų taikomas atitinkamai reguliarios naudotojų poreikių peržiūros ir atnaujinimo mechanizmas, kuriame dalyvautų naudotojų bendruomenės atstovai. Tuo tikslu ji turėtų tęsti būtiną dialogą su atitinkamais subjektais, pavyzdžiui, Europos gynybos agentūra ir EKA;
- (16) SST paslaugos turėtų būti teikiamos remiantis Sąjungos bei valstybių narių partneryste ir pasitelkiant turimą ir būsimą nacionalinę ekspertinę patirtį bei įrenginius, įskaitant bendradarbiaujant su EKA sukurtus įrenginius. Valstybės narės turėtų išsaugoti nuosavybę į įrenginius, jos juos turėtų toliau kontroliuoti ir likti atsakingos už jų eksploatavimą, techninę priežiūrą ir atnaujinimą. Pagal SST rėmimo programą finansinė parama naujų SST jutiklių kūrimui neturėtų būti teikiama. Jei siekiant patenkinti naudotojų poreikius prireiktų naujų jutiklių, tas poreikis galėtų būti sprendžiamas atitinkamai nacionaliniu lygiu arba pagal Europos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programą. Komisija ir valstybės narės turėtų skatinti SST rėmimo programoje dalyvauti kuo daugiau valstybių narių ir sudaryti jų dalyvavimui palankesnes sąlygas atsižvelgiant į dalyvavimo kriterijų laikymąsi;
- (17) Europos Sąjungos palydovų centras (toliau – SATCEN) – Sąjungos agentūra, įsteigta bendraisiais veiksmais 2001/555/BUSP⁽¹⁾, kuri civiliniams ir kariniams naudotojams teikia įvairiomis slaptumo žymomis pažymėtas su geoerdviniais vaizdais susijusias informacines paslaugas ir produktus, galėtų prisidėti prie SST paslaugų teikimo. Jo ekspertinė patirtis, igyta tvarkant įslaptintą informaciją saugioje aplinkoje, ir glaudūs instituciniai ryšiai su valstybėmis narėmis yra privalumas, padėsiantis administruoti ir teikti SST paslaugas. Išankstinė SATCEN vaidmens SST rėmimo programoje sąlyga – būtina iš dalies pakeisti Tarybos bendruosius veiksmus, pagal kuriuos SATCEN veiksmai SST srityje šiuo metu nenumatyti.] Komisija prireikus turėtų bendradarbiauti su EIVT, atsižvelgiant į pastarosios atliekama vaidmenį padedanti vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai vadovauti SATCEN veiklai;
- (18) tiksli informacija apie tam tikrų kosminių objektų pobūdį, specifikacijas ir buvimo vietą gali turėti įtakos Sąjungos ar jos valstybių narių ir trečiųjų šalių saugumui. Todėl valstybės narės, o prireikus – ir Tarybos saugumo komitetas (toliau – Saugumo komitetas), kurdami ir eksploatuodami atitinkamų pajėgumų tinklą, įskaitant SST jutiklius, plėtodamos SST duomenų tvarkymo bei analizės pajėgumus ir teikdamos SST paslaugas turėtų atsižvelgti į atitinkamus saugumo klausimus. Taigi būtina šiame sprendime nustatyti bendrąsias nuostatas dėl SST informacijos naudojimo ir saugaus valstybių narių, SST paslaugų gavėjų ir atitinkamais atvejais SATCEN keitimosi šia informacija. Be to, Komisija, EIVT ir valstybės narės turėtų apibrėžti koordinavimo mechanizmus, kurių reikia klausimams, susijusiems su SST rėmimo programos saugumu, spręsti;
- (19) dalyvaujančios valstybės narės turėtų būti atsakingos už derybas dėl nuostatų dėl SST duomenų naudojimo ir SST informacijos naudojimo ir keitimosi ja ir už šių nuostatų įgyvendinimą. Šiame sprendime ir dalyvaujančių valstybių narių, o atitinkamais atvejais SATCEN susitarime išdėstytose nuostatose dėl SST duomenų naudojimo ir SST informacijos naudojimo ir keitimosi ja reikėtų atsižvelgti į patvirtintas rekomendacijas dėl SST duomenų saugumo;
- (20) atsižvelgiant į galimą SST duomenų slaptumą, reikia skatinti bendradarbiavimą, pagrįstą veiksmingumu ir pasitikėjimu, be kita ko, SST duomenų tvarkymo ir analizės būdų atžvilgiu. Galimybė naudotis atvirojo kodo programine įranga, kuria įgaliotiesiems SST duomenų teikėjams būtų suteikiama saugi prieiga prie pirminio programos kodo, kad būtų galima atlikti daryti pakeitimus ir patobulinius, turėtų padėti siekti šio tikslo;

⁽¹⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2001/555/BUSP dėl Europos Sąjungos Palydovų centro įsteigimo (OL L 200, 2001 7 25, p. 5).

- (21) Saugumo komitetas rekomendavo sukurti rizikos valdymo struktūrą, skirtą užtikrinti, kad įgyvendinant SST rėmimo programą būtų tinkamai atsižvelgta į duomenų saugumo klausimus. Tuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės ir atitinkamais atvejais SATCEN, atsižvelgdami į Saugumo komiteto rekomendacijas, turėtų sukurti atitinkamas rizikos valdymo struktūras ir procedūras;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011 ⁽¹⁾;
- (23) kadangi šio sprendimo tikslų, t. y. remti veiksmus, kuriais siekiama sukurti ir eksploatuoti jutiklių tinklą, suformuoti SST duomenų tvarkymo ir analizės pajėgumus, ir sukurti bei teikti SST paslaugas, vienos veikdamos valstybės narės negali deramai pasiekti, nes Sąjungai, kaip svarbiai kosmoso įrenginių savininkei, būtų naudinga, jei tokias paslaugas teiktų valstybių narių konsorciumas, o dėl šio sprendimo masto jo tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (24) šio sprendimo tikslai yra panašūs į tikslus, nustatytus programose, nustatytose Reglamentu (ES) Nr. 1285/2013 1 straipsnyje, 3 straipsnio c ir d punktuose bei 4 straipsnyje, Tarybos sprendimu 2013/743/ES ⁽²⁾ 2 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, I priedo II dalies 1.6.2 punkto d papunktyje ir I priedo III dalies 7.5 ir 7.8 punktuose, ir Reglamentu (ES) Nr. 377/2014 8 straipsnio 2 dalies c punkte, pagal kurią satelitų apsaugai nuo susidūrimų pavojaus skiriama iki 26,5 mln. EUR suma dabartinėmis kainomis. SST rėmimo programos tikslų įgyvendinimui, visų pirma turimų įrenginių tinklo kūrimui, iš viso numatoma skirti finansavimo suma – 70 mln. EUR. Atsižvelgiant į šio sprendimo ir tų programų tikslų panašumą, šiuo sprendimu nustatyti veiksmus galima būtų finansuoti pagal tas programas, visapusiškai laikantis juos nustatančio pagrindinio akto;
- (25) siekiant užtikrinti priimtina Europos autonomijos vykdant SST veiklą lygį, gali reikėti priimti SST skirtą pagrindinį aktą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽³⁾. Ši galimybė turėtų būti išnagrinėta atliekant dabartinės daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūrą;
- (26) pripažįstant opų SSA pobūdį, už jutiklių eksploatavimą ir duomenų, naudojamų teikiant SST paslaugas, tvarkymą turėtų likti atsakingos dalyvaujančios valstybės narės. Nacionalinius SST įrenginius toliau valdo už jų kontrolę ir eksploatavimą atsakingos valstybės narės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Tinklo įsteigimas

Šiuo sprendimu nustatoma kosmoso stebėjimo ir sekimo (toliau – SST) rėmimo programa.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) kosminis objektas – bet kuris dirbtinis objektas kosminėje erdvėje;
- 2) erdvėlaivis – bet kuris konkrečią funkciją atliekantis kosminis objektas, įskaitant aktyvius dirbtinius palydovus ir paleidimo įrenginio viršutines dalis;

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 3 d. Tarybos sprendimas 2013/743/ES dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) sukūrimo ir kuriuo panaikinami sprendimai 2006/971/EB, 2006/972/EB, 2006/973/EB, 2006/974/EB ir 2006/975/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 965).

⁽³⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- 3) kosminės šiukšlės – nebeveikiantys ar jokios konkrečios funkcijos nebeatliekantys kosminiai objektai, įskaitant erdvėlaivius arba jų nuolaužas ar dalis, esantys Žemės orbitoje ar pakartotinai patenkantys į atmosferą, įskaitant raketų, dirbtinių palydovų ar neaktyvių dirbtinių palydovų dalis;
- 4) SST jutiklis – prietaisas arba prietaisų junginys, pavyzdžiui, antžeminiai ar kosminiai radarai ir teleskopai, kuriais galima matuoti kosminių objektų fizinius parametrus, pavyzdžiui, dydį, vietą ir greitį;
- 5) SST duomenys – SST jutiklių nustatyti kosminių objektų fiziniai parametrai arba kosminių objektų orbitos parametrai, gauti remiantis SST jutiklių rezultatais;
- 6) SST informacija – gavėjui suprantami apdoroti SST duomenys.

3 straipsnis

SST rėmimo programos tikslai

1. SST rėmimo programos bendras tikslas yra padėti užtikrinti ilgalaikį Europos ir nacionalinės kosmoso infrastruktūros, įrenginių ir paslaugų, kurios yra itin svarbios Europos ekonomikos, visuomenės ir piliečių saugai, prieinamumą.
2. Konkretūs SST rėmimo programos tikslai yra šie:
 - a) vertinti ir mažinti orbitoje eksploatuojamų Europos erdvėlaivių susidūrimo riziką, sudarant sąlygas erdvėlaivių operatoriams veiksmingiau planuoti ir įgyvendinti mažinimo priemones;
 - b) mažinti su Europos erdvėlaivių paleidimu susijusią riziką;
 - c) stebėti nevaldomo pakartotinio erdvėlaivių ar jų nuolaužų patekimo į Žemės atmosferą atvejus ir teikti tikslesnius bei veiksmingesnius išankstinius perspėjimus, siekiant sumažinti galimą riziką Europos piliečių saugai ir galimą žalą antžeminei infrastruktūrai;
 - d) siekti užkirsti kelią kosminių šiukšlių daugėjimui.

4 straipsnis

SST rėmimo programa remiami veiksmai

1. Tam, kad būtų pasiekti 3 straipsnyje nustatyti tikslai, SST rėmimo programa remiami šie veiksmai, kuriais siekiama sukurti Europos lygio SST pajėgumus užtikrinant tinkamą Europos autonomijos lygį:
 - a) jutiklio funkcijos, kurią sudaro valstybės narės antžeminių ir (arba) kosminių jutiklių tinklas, įskaitant bendradarbiaujant su EKA sukurtus nacionalinius jutiklius, kūrimas ir eksploatavimas siekiant stebėti ir sekti kosminius objektus ir atitinkamų duomenų bazės kūrimas;
 - b) apdorojimo funkcijos kūrimas ir eksploatavimas siekiant tvarkyti ir analizuoti SST duomenis nacionaliniu lygiu, kad būtų sukaupia SST informacijos ir teikiamos SST paslaugos, kurios būtų perduodamos SST paslaugų teikimo funkcijai;
 - c) funkcijos, skirtos SST paslaugoms, kaip apibrėžta 5 straipsnio 1 dalyje, skirtoms 5 straipsnio 2 dalyje nurodytiems subjektams teikti, diegimas.
2. SST rėmimo programa neapima naujų SST jutiklių kūrimo.

5 straipsnis

SST paslaugos

1. 4 straipsnyje nurodytos SST paslaugos yra civilinio pobūdžio. Jos apima šias paslaugas:
 - a) susidūrimo tarp erdvėlaivių arba tarp erdvėlaivių ir kosminių šiukšlių rizikos vertinimą ir susidūrimų vengimo perspėjimų rengimą erdvėlaivių paleidimo, ankstyvajame orbitos, eksploatavimo orbitoje ir pašalinimo iš eksploatacijos misijų etapuose;
 - b) susiskaidymų, sudužimų ar susidūrimų orbitoje aptikimą ir apibūdinimą;
 - c) kosminių objektų ir kosminių šiukšlių nekontroliuojamo pakartotinio patekimo į Žemės atmosferą rizikos vertinimą ir susijusios informacijos rengimą, įskaitant galimo poveikio laikotarpio ir tikėtinos vietos įvertinimą.

2. SST paslaugos teikiamos
 - a) visoms valstybėms narėms;
 - b) Tarybai;
 - c) Komisijai;
 - d) EIVT;
 - e) viešiesiems ir privatiesiems erdvėlaivių savininkams ir operatoriams;
 - f) už civilinę saugą atsakingoms valdžios institucijoms.

SST paslaugos teikiamos laikantis 9 straipsnyje išdėstytų nuostatų dėl SST duomenų ir informacijos naudojimo ir keitimosi jais.

3. Dalyvaujančios valstybės narės, Komisija ir atitinkamais atvejais SATCEN nelaikomi atsakingais už:
 - a) žalą, patirtą dėl SST paslaugų neteikimo, šių paslaugų teikimo nutraukimo;
 - b) vėlavimą teikiant SST paslaugas;
 - c) teikiant SST paslaugas suteiktą netikslią informaciją arba
 - d) veiksmus, kurių imtasi reaguojant į SST paslaugų teikimą.

6 straipsnis

Komisijos vaidmuo

1. Komisija:
 - a) administruoja SST rėmimo programą ir užtikrina jos įgyvendinimą;
 - b) imasi priemonių, būtinų su SST rėmimo programa susijusiai rizikai nustatyti, kontroliuoti, mažinti ir stebėti;
 - c) prireikus užtikrina, kad būtų atnaujinti SST naudotojų poreikiai;
 - d) apibrėžia bendras SST rėmimo programos valdymo gaires, visų pirma siekiant sudaryti palankesnes sąlygas 7 straipsnio 3 dalyje nurodyto konsorciumo įsteigimui ir veikimui;
 - e) kai tinkama, sudaro palankesnes sąlygas programoje dalyvauti kuo didesniai valstybių narių skaičiui vadovaujantis 7 straipsniu.
2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas SST rėmimo programos veiksmų koordinavimo planas ir atitinkamos techninės priemonės. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 12 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.
3. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai laiku pateikia visą atitinkamą informaciją, dėl SST rėmimo programos įgyvendinimo, visų pirma siekiant užtikrinti skaidrumą ir aiškumą dėl:
 - a) tiesioginių pastangų ir įvairių finansavimo Sąjungos lėšomis šaltinių;
 - b) dalyvavimo SST rėmimo programoje ir ja remiamų veiksmų;
 - c) valstybių narių SST įrenginių tinklo kūrimo ir SST paslaugų teikimo raidos;
 - d) keitimosi SST informacija ir naudojimosi ja.

7 straipsnis

Valstybių narių dalyvavimas

1. Valstybė narė, norinti dalyvauti įgyvendinant 4 straipsnyje nurodytus veiksmus, Komisijai pateikia paraišką, kurioje įrodo, kad ji atitinka šiuos kriterijus:
 - a) jai nuosavybės teise priklauso arba ji turi prieigą prie:
 - i) tinkamų sumontuotų ar montuojamų SST jutiklių ir techninių bei žmogiškųjų išteklių šioms jautikliams eksploatuoti arba
 - ii) tinkamų operatyvinės analizės ir duomenų tvarkymo pajėgumų, skirtų specialiai SST;
 - b) yra parengusi veiksmų planą 4 straipsnyje nustatytiems veiksams įgyvendinti, įskaitant bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis sąlygas.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl paraiškų teikimo ir valstybių narių atitikimo 1 dalyje nustatytiems kriterijams tvarkos. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 12 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.
3. Visos valstybės narės, kurios atitinka 1 dalyje nurodytus kriterijus, paskiria joms atstovaujantį nacionalinį subjektą. Paskirti nacionaliniai subjektai įsteigia konsorciumą ir sudaro 10 straipsnyje nurodytą susitarimą.
4. Komisija savo interneto svetainėje paskelbia ir atnaujina dalyvaujančių valstybių narių sąrašą.
5. Atsakomybė už jutiklių eksploatavimą, duomenų tvarkymą ir duomenų politikos įgyvendinimą tenka dalyvaujančioms valstybėms narėms. Dalyvaujančių valstybių narių įrenginiai lieka visapusiškai valdomi nacionaliniu lygiu.

8 straipsnis

Europos Sąjungos palydovų centro vaidmuo

Europos Sąjungos palydovų centras (toliau – SATCEN) gali bendradarbiauti su konsorciumu, kuris turi būti įsteigtas pagal 7 straipsnio 3 dalį. Tuo atveju jis sudaro būtinus įgyvendinimo susitarimus su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis.

9 straipsnis

SST duomenys ir SST informacija

SST informacijos, kurią paskelbia konsorciumas, naudojimui bei keitimusi ja ir SST duomenų naudojimui SST rėmimo programos įgyvendinimo metu 4 straipsnyje nurodytų veiksmų įgyvendinimo tikslais taikomos šios taisyklės:

- a) užkertamas kelias neteisėtam duomenų ir informacijos atskleidimui, kartu sudarant sąlygas veiksmingai vykdyti operacijas ir kuo geriau pasinaudoti sukaupta informacija;
- b) užtikrinamas SST duomenų saugumas;
- c) SST informacija ir paslaugos 5 straipsnio 2 dalyje apibrėžtiems SST paslaugų gavėjams teikiamos pagal principą „būtina žinoti“, vadovaujantis informacijos rengėjo ir atitinkamo kosminio objekto savininko nurodymais ir saugumo taisyklėmis.

10 straipsnis

Veiklos koordinavimas

Paskirti nacionaliniai subjektai, kurie sudaro 7 straipsnio 3 dalyje nurodytą konsorciumą, sudaro susitarimą, kuriuo nustatomos jų bendradarbiavimo įgyvendinant 4 straipsnyje nurodytus veiksmus taisyklės ir mechanizmai. Visų pirma į šį susitarimą įtraukiamos nuostatos dėl:

- a) SST informacijos naudojimo ir keitimosi ja, atsižvelgiant į patvirtintas rekomendacijas „Informuotumo apie padėtį kosmose duomenų politika. Rekomendacijos saugumo aspektais“;
- b) rizikos valdymo struktūros sukūrimo siekiant užtikrinti nuostatų dėl SST duomenų ir SST informacijos naudojimo ir saugaus keitimosi jais įgyvendinimą;
- c) bendradarbiavimo su SATCEN siekiant įgyvendinti 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą veiksmą.

11 straipsnis

Stebėseną ir vertinimas

1. Komisija stebi SST rėmimo programos įgyvendinimą.
2. Ne vėliau kaip 2018 m. liepos 1 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia SST rėmimo programos įgyvendinimo ataskaitą dėl šio sprendimo tikslų įgyvendinimo rezultatų ir poveikio atžvilgiu, išteklių panaudojimo efektyvumo ir Europos pridėtinės vertės.

Prereikusi šios ataskaitos gali būti pridedami pasiūlymai dėl pakeitimų, įskaitant galimybę priimti SST skirtą pagrindinį aktą, kaip apibrėžta Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012.

12 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

14 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2014 m. balandžio 16 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
D. KOURKOULAS
